

Бр. 2026-1471/1

15 SEP 2026

БЕОГРАД

P R A V I L N I K

O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

UNIVERZITET U BEOGRADU,
Tehnološko metalurški fakultet

sa registrovanim sedištem u Karnegijeva 4, Beograd

matični broj: 07032552

šifra delatnosti: 8542 – Visoko obrazovanje

S A D R Ź A J

1	ORGANIZOVANJE POSLOVA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU	3
1.1	Imenovano lice (Savetnik/Saradnik) za bezbednost i zdravlje na radu	5
1.2	Predstavnik/Odbor za bezbednost i zdravlje na radu	7
2	PRAVO NA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH	7
3	PRAVA, OBAVEZE, DUŽNOSTI I ODGOVORNOSTI FAKULTETA U OBLASTI BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU	9
3.1	Opšte obaveze, prava i dužnosti Fakulteta	9
4	OBUKA ZAPOSLENIH	13
5	SPECIFIČNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ZAPOSLENIH, ZAŠTITA ŽENA, OMLADINE I ZAPOSLENIH SA SMANJENOM RADNOM SPOSOBNOSTI	14
6	SPREČAVANJE ZLOSTAVLJANJA NA RADU	15
7	RADNA MESTA SA POVEĆANIM RIZIKOM I KRITERIJUMI ZA NJIHOVO UTVRĐIVANJE	16
8	POSTUPAK I ROKOVI PREVENTIVNIH I PERIODIČNIH PREGLEDA I PROVERA I ISPITIVANJA SREDSTAVA I OPREME ZA RAD	17
8.1	Pregledi i ispitivanja električnih instalacija	18
8.2	Pregledi i ispitivanja gromobranskih instalacija	18
8.3	Pregledi i provere opreme za rad	18
8.4	Pregledi konstrukcija i objekata za kolektivnu bezbednost i zdravlje na radu	20
8.5	Pregledi drugih sredstava koja se koriste u procesu rada	20
9	POSTUPAK I ROKOVI PREVENTIVNIH I PERIODIČNIH ISPITIVANJA RADNE SREDINE	20
9.1	Ispitivanje mikroklimе	21
9.2	Ispitivanje hemijskih štetnosti	21
9.3	Ispitivanje fizičkih štetnosti	21
9.4	Ispitivanje kvaliteta osvetljenja	21
10	OPASNE MATERIJЕ	21
11	ZAŠTITA OD POŽARA	22
12	LIČNA ZAŠTITNA OPREMA	22
13	EVIDENCIJE IZ BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU	23
14	NAČIN I PRUŽANJE PRVE POMOĆI U SLUČAJU POVREDE NA RADU ILI OBOLJENJA	23
15	OBAVEZE PREMA INSPEKCIJI RADA	26
16	SARADNJA SA STRUČNIM (LICENCIRANIM) USTANOVAMA	27
17	PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	27

Na osnovu člana 3. i 14. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu ("Službeni glasnik RS", broj 35/2023), i čl. 80. Zakona o radu ("Sl. glasnik RS", br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - odluka US, 113/2017 i 95/2018 - autentično tumačenje) Dekan Univerziteta u Beogradu, Tehnološko-metalurškog fakulteta, Beograd donosi:

P R A V I L N I K O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

Član 1.

Ovim pravilnikom se na Tehnološko-metalurškom fakultetu (u daljem tekstu: Fakultet) uređuje sprovođenje i unapređivanje bezbednosti i zdravlja na radu, lica koja učestvuju u radnim procesima, kao i lica koja se zateknu u radnoj sredini, radi sprečavanja povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom, prava posebnih grupa zaposlenih, obaveze Fakulteta, prava i obaveze zaposlenih, informisanje, konsultovanje, saradnja i obuka zaposlenih i predstavnika zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 2.

Zaposleni na Fakultetu ostvaruju bezbednost i zdravlje na radu (u daljem tekstu: BZR) u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu (u daljem tekstu: Zakon), propisanim merama i normativima, ovim pravilnikom i drugim opštim aktima Fakulteta kojim se regulišu ova prava.

Član 3.

Ovim pravilnikom uređuju se naročito prava, obaveze i odgovornosti u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu, u skladu sa Zakonom i drugim propisima, na sledeći način:

1. organizovanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu
2. pravo na bezbednost i zdravlje na radu, obaveze i odgovornosti
3. obaveze, dužnosti i odgovornosti u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu
4. obuka zaposlenih za bezbednost i zdrav rad
5. specifična zdravstvena zaštita zaposlenih, zaštita žena, omladine i zaposlenih sa smanjenom radnom sposobnošću
6. sprečavanje zlostavljanja na radu
7. radna mesta sa povećanim rizikom i kriterijumi za njihovo utvrđivanje
8. postupak i rokovi preventivnih i periodičnih pregleda i provere opreme za rad
9. postupak i rokovi preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne sredine
10. opasne materije
11. zaštita od požara
12. sredstva i oprema lične zaštite
13. evidencije iz bezbednosti i zdravlja na radu
14. način i postupak pružanja prve pomoći u slučaju povreda na radu, profesionalnih oboljenja ili oboljenja zaposlenih
15. obaveze prema inspekciji rada
16. saradnja sa stručnim ustanovama u cilju unapređivanja bezbednosti zdravlja zaposlenih
17. prelazne i završne odredbe

Član 4.

Mere koje se preduzimaju za bezbednost i zdravlje na radu zaposlenih lica ostvaruju se primenom savremenih tehničkih metoda i sredstava, socijalnih, pravnih, zdravstvenih uslova radi sprečavanja

povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom uz primenu nauke i naučnih saznanja uz uvažavanje naučnoistraživačke, obrazovne i stručne delatnosti Fakulteta.

Član 5.

Pravo na bezbednost i zdravlje na radu imaju:

- lica koja su u radnom odnosu i lica angažovana van radnog odnosa (u daljem tekstu: zaposleni),
- učenici i studenti koji se nalaze na stručnoj praksi, praktičnoj nastavi ili drugom obliku praktičnog rada u okviru obrazovanja,
- lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju volontiranje;
- lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju privremene i povremene poslove preko omladinske, odnosno studentske zadruge,
- lica koja su upućena na dodatno obrazovanje i obuku po uputu nosioca poslova zapošljavanja,
- lica koja na Fakultetu obavljaju rad u skladu sa posebnim zakonima,
- lica koja se zateknu u radnoj sredini, ako je o njihovom prisustvu upoznat Fakultet.

Fakultet će preduzeti mere za sprečavanje pristupa u objektima (poslovnim prostorijama) licima koja nemaju osnova za pristup.

Fakultet je dužan da preduzme mere i obezbedi da samo oni zaposleni kojima su izdata odgovarajuća uputstva i dozvole za rad imaju pristup zonama u kojima je prisutna ozbiljna, neizbežna ili neposredna opasnost ili štetnost koja može da ugrozi zdravlje zaposlenog.

Član 6.

Fakultet će pri obavljanju svoje delatnosti preduzimati neophodne mere, tako da svi zaposleni uz pridržavanje mera bezbednosti i zdravlja na radu mogu da obavljaju rad na radnom mestu i u radnoj sredini na bezbedan i zdrav način.

1 ORGANIZOVANJE POSLOVA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 7.

Fakultet je dužan da organizuje poslove bezbednosti i zdravlja na radu i da uredi obaveze i odgovornosti u vezi sa svakodnevним praćenjem i kontrolom primene mera bezbednosti i zdravlja na radu.

U organizovanju poslova bezbednosti i zdravlja na radu učestvuju:

- a) Fakultet,
- b) imenovano lice za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu (savetnik, odnosno saradnik za bezbednost i zdravlje na radu)
- c) zdravstvena ustanova koja obavlja delatnost medicine rada
- d) predstavnik zaposlenih (ili Odbor) za bezbednost i zdravlje na radu
- e) neposredni rukovodioci

Član 8.

Fakultet je dužan da obezbedi bezbednost i zdravlje zaposlenom u svim aktivnostima i na svim nivoima organizovanja rada i radnog procesa.

Fakultet odlučuje o načinu organizovanja poslova bezbednosti i zdravlja na radu u zavisnosti od:

1. vrste (šifre) delatnosti,
2. radnog procesa,

3. organizacije, prirode i obima procesa rada,
4. broja zaposlenih koji učestvuju u procesu rada,
5. broja radnih smena,
6. procenjenih rizika,
7. broja lokacijski odvojenih jedinica,

Svakodnevno praćenje i kontrola primene mera bezbednosti i zdravlja na radu na Fakultetu, utvrđuje se prema pretežnoj registrovanoj delatnosti (8542 – Visoko obrazovanje) i načinu organizovanja poslova bezbednosti i zdravlja na radu u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom.

Fakultet donosi odluku o imenovanju lica koje ispunjava posebne uslove iz Zakona, zaduženog da svakodnevno prati i izveštava Fakultet o primeni mera za bezbednost i zdravlje u skladu sa organizacijom poslova za svaku lokacijsku jedinicu.

Pored imenovanog lica za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu – saradnika/savetnika, svakodnevna kontrola primene propisanih mera za bezbedan i zdrav rad je obavezna od strane svih neposrednih (linijskih) rukovodioca u svom delokrugu radnih aktivnosti na mestu rada.

Član 9.

Fakultet se obavezuje da:

1. organizuje poslove bezbednosti i zdravlja na radu i obezbedi obavljanje tih poslova preko savetnika, odnosno saradnika za bezbednost i zdravlje na radu, u skladu sa uslovima i na način propisan Zakonom;
2. zaposlenom odredi obavljanje poslova na radnom mestu i u radnoj sredini na kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu;
3. obaveštava zaposlene i predstavnike zaposlenih o opasnostima i štetnostima koje mogu da dovedu do povreda na radu i oštećenja zdravlja koji nastaju uvođenjem novih tehnologija i sredstava za rad i da u takvim slučajevima donese odgovarajuća uputstva za bezbedan i zdrav rad;
4. obučava zaposlene za bezbedan i zdrav rad;
5. obezbedi zaposlenima korišćenje lične zaštitne opreme u skladu sa Aktom o proceni rizika;
6. obezbedi održavanje sredstava za rad i lične zaštitne opreme u ispravnom stanju i isključi iz upotrebe sredstva za rad i ličnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promene zbog kojih postoje rizici za bezbednost i zdravlje zaposlenih;
7. angažuje pravno lice sa licencom radi sprovođenja preventivnih i periodičnih pregleda i provere opreme za rad i pregleda i ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne sredine, odnosno hemijskih, fizičkih štetnosti (osim jonizujućih zračenja), mikroklimе i osvetljenosti i bioloških štetnosti;
8. obezbedi na osnovu Akta o proceni rizika i ocene zdravstvene ustanove koja obavlja delatnost medicine rada propisane lekarske preglede zaposlenih u skladu sa zakonom;
9. obezbedi pružanje prve pomoći, kao i da obuči odgovarajući broj zaposlenih za pružanje prve pomoći;
10. zaustavi svaku vrstu rada koji predstavlja ozbiljnu, neizbežnu i neposrednu opasnost za život ili zdravlje zaposlenih.

Pored toga, Fakultet je dužan da:

11. prilikom organizovanja rada i radnog procesa, obezbedi preventivne mere radi zaštite života i zdravlja zaposlenih, uključujući pružanje informacija i obuke zaposlenih, kao i da za njihovu primenu obezbedi potrebna finansijska sredstva;
12. obezbedi preventivne mere pre početka rada zaposlenog i u toku rada, izborom radnih i proizvodnih metoda kojima se obezbeđuje zaštita života i zdravlja na radu;
13. da obezbedi da sprovođenje mera bezbednosti i zdravlja na radu ne prouzrokuje finansijske troškove za zaposlenog i predstavnika zaposlenih;

14. radni proces prilagodi sposobnostima zaposlenog u pogledu bezbednosti i zdravlja na radu;
15. obezbedi odgovarajuće uslove radne sredine;
16. sredstva za rad i ličnu zaštitnu opremu obezbedi da budu odgovarajući, da ne ugrožavaju bezbednost i zdravlje zaposlenog;
17. da se pri planiranju i uvođenju novih tehnologija konsultuje sa zaposlenima i/ili predstavnicima zaposlenih po pitanjima izbora opreme za rad, uslova rada i radne sredine i njihovih posledica na bezbednost i zdravlje zaposlenih;
18. da preduzme mere i obezbedi da samo oni zaposleni kojima su izdata odgovarajuća uputstva i dozvole za rad imaju pristup zonama u kojima je prisutna ozbiljna, neizbežna ili neposredna opasnost ili štetnost koja može da ugrozi zdravlje zaposlenog;
19. da donese Akt o proceni rizika u pisanoj formi za sva radna mesta u radnoj sredini i da utvrdi način, mere i rokove za otklanjanje ili smanjenje rizika na najmanju moguću meru;
20. da obezbedi da mere utvrđene Aktom o proceni rizika budu integrisane u sve aktivnosti Fakulteta i na svim nivoima;
21. da izmeni Akt o proceni rizika u slučaju pojave svake nove opasnosti ili štetnosti i promene nivoa rizika u radnom procesu, uvođenja novog radnog mesta i nove tehnologije i promene uslova radne sredine;
22. što je moguće pre obavesti sve zaposlene, koji jesu ili koji bi mogli da budu izloženi ozbiljnoj, neizbežnoj i neposrednoj opasnosti, o prisutnim rizicima i merama koje su preduzete ili će biti preduzete u cilju zaštite;
23. preduzme mere i izda uputstva kako bi omogućio zaposlenima da u slučaju ozbiljne, neizbežne i neposredne opasnosti prestanu da rade i/ili odmah napuste radno mesto i odu na bezbedno mesto;
24. zaposlenima obezbedi i izda na upotrebu sredstva za rad i ličnu zaštitnu opremu u ispravnom stanju i na kojima su primenjene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu i da obezbedi kontrolu njihove upotrebe u skladu sa namenom;
25. da obezbedi prevod dokumentacije na jezik koji zaposleni razume;
26. da kada je to propisano Zakonom ili Aktom o proceni rizika, donese rešenje o određivanju stručnog lica za neposredan i stalni nadzor nad izvođenjem poslova sa povećanim rizikom;
27. da, pre početka izvođenja radova na visini, u dubini, u skučenom prostoru, u prostoru sa potencijalno eksplozivnim atmosferama, na energetskom objektu, pri korišćenju opasne hemijske materije, rad u zonama u kojima je prisutna ozbiljna, neizbežna ili neposredna opasnost ili štetnost koja može da ugrozi zdravlje zaposlenog, obezbedi izdavanje dozvole za rad i da utvrdi postupak i način za izdavanje dozvole za rad;
28. da primeni i druge obaveze propisane Zakonom, podzakonskim aktima i opštim aktima Fakulteta.

1.1 Imenovano lice (Savetnik/Saradnik) za bezbednost i zdravlje na radu

Član 10.

Fakultet organizuje poslove bezbednosti i zdravlja na radu u skladu sa Zakonom imajući u vidu svoju pretežnu registrovanu delatnost, broj zaposlenih i radno angažovanih lica, organizaciju rada, procenjene rizike i druge okolnosti od značaja za bezbednost i zdravlje na radu.

Poslove bezbednosti i zdravlja na radu obavlja savetnik/saradnik za bezbednost i zdravlje na radu, odnosno drugo lice ili pravno lice angažovano u skladu sa uslovima i na način propisan Zakonom.

Član 11.

Vršenje stručnih poslova za bezbednost i zdravlje na radu se poverava imenovanom licu (savetniku odnosno saradniku za bezbednost i zdravlje na radu) koje ispunjava posebne uslove za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom.

Fakultet je dužan da omogući kontinuirano usavršavanje znanja u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenom koga odredi za obavljanje tih poslova.

Fakultet je dužan da licima iz stava 1. ovog člana obezbedi plaćeno odsustvo za kontinuirano usavršavanje znanja, radi obnavljanja licence, u skladu sa Zakonom.

Član 12.

Fakultet je dužan da omogući angažovanom pravnom licu ili preduzetniku, savetniku odnosno saradniku za bezbednost i zdravlje na radu nezavisno i samostalno obavljanje poslova u skladu sa Zakonom, dovoljno vremena za obavljanje tih poslova i pristup svim potrebnim podacima u oblasti BZR.

Savetnik odnosno saradnik, koji je imenovan za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu, ne može da trpi štetne posledice ako svoj posao obavlja u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom.

Član 13.

Savetnik odnosno saradnik za bezbednost i zdravlje na radu obavlja poslove u skladu sa Zakonom, a naročito:

1. sprovodi i učestvuje u postupku procene rizika;
2. učestvuje u izradi programa obuke zaposlenih za bezbedan i zdrav rad, programa obuke predstavnika zaposlenih i programa obuke rukovodilaca;
3. vrši kontrolu i daje predloge Fakultetu u planiranju, izboru, korišćenju i održavanju sredstava za rad, hemijskih materija i lične zaštitne opreme;
4. učestvuje u opremanju i uređivanju radnog mesta u cilju obezbeđivanja bezbednih i zdravih uslova rada;
5. organizuje preventivna i periodična ispitivanja uslova radne sredine;
6. organizuje preventivne i periodične preglede i provere opreme za rad i preglede i ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija;
7. predlaže mere za poboljšanje uslova rada, naročito na radnim mestima sa povećanim rizikom;
8. svakodnevno prati, kontroliše i izveštava Fakultet o primeni mera za bezbednost i zdravlje na Fakultetu u skladu sa organizacijom poslova bezbednosti i zdravlja na radu na Fakultetu;
9. prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim bolestima, kao i bolestima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izveštaje sa predlozima mera za njihovo otklanjanje;
10. organizuje i sprovodi obuku:
 - (1) zaposlenih i drugih lica u skladu sa Zakonom,
 - (2) predstavnika zaposlenih,
 - (3) rukovodilaca;
11. priprema uputstva za bezbedan i zdrav rad i kontroliše njihovu primenu;
12. zabranjuje rad na radnom mestu ili upotrebu sredstva za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog i obustavlja rad na opremi za rad do otklanjanja uočenih nedostataka prilikom pregleda i provere opreme za rad iz člana 15. stav 4. Zakona;
13. organizuje lekarske preglede zaposlenih;
14. sarađuje i koordinira rad sa zdravstvenom ustanovom koja obavlja delatnost medicine rada po svim pitanjima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
15. sarađuje sa predstavnicima zaposlenih i Odborom za bezbednost i zdravlje na radu po svim pitanjima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu na Fakultetu;
16. vodi evidencije u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu na Fakultetu;
17. prati promenu propisa i vrši usklađivanje akata Fakulteta, prati standarde i tehnički napredak u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Savetnik odnosno saradnik za bezbednost i zdravlje na radu dužan je da u pisanoj formi izvesti Fakultet i predstavnika zaposlenih o zabrani iz stava 1. tačka 12) ovog člana.

Ako Fakultet, i pored zabrane u smislu stava 1. tačka 12) ovog člana, naloži zaposlenom da nastavi rad ili upotrebu sredstva za rad, savetnik odnosno saradnik za bezbednost i zdravlje na radu dužan je da o tome odmah izvesti nadležnu inspekciju rada.

Član 14.

Ukoliko Aktom o proceni rizika bude utvrđeno da se na određenim radnim mestima zaposleni moraju podvrgnuti lekarskim pregledima, Fakultet će u saradnji sa savetnikom odnosno saradnikom za bezbednost i zdravlje na radu i angažovanom zdravstvenom ustanovom koja obavlja delatnost medicine rada organizovati i finansirati da zaposleni na tim radnim mestima izvrše neophodne prethodne i periodične lekarske preglede u propisanom roku.

1.2 Predstavnik/Odbor za bezbednost i zdravlje na radu

Član 15.

Zaposleni na Fakultetu imaju pravo učešća preko svojih predstavnika, u obezbeđivanju prava na bezbednost i zdravlje na radu.

Član 16.

Zaposleni na Fakultetu imaju pravo da izaberu jednog ili više predstavnika za bezbednost i zdravlje na radu (u daljem tekstu: Predstavnik zaposlenih).

Odbor za bezbednost i zdravlje na radu ima sedam članova, od kojih pet predstavnika zaposlenih i dva predstavnika Fakulteta. Izbor predstavnika zaposlenih i formiranje Odbora vrši se u skladu sa Zakonom i posebnom odlukom Fakulteta.

Član 17.

Fakultet i predstavnik zaposlenih međusobno sarađuju po svim pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu u skladu sa Zakonom, ovim pravilnikom i drugim propisima.

Predstavnik zaposlenih ima pravo na obuku radi obavljanja aktivnosti predstavnika zaposlenih, a troškovi obuke ne mogu biti na teret predstavnika zaposlenih.

Obuka predstavnika zaposlenih obavlja se odmah po izboru ili imenovanju, a periodične obuke vrše se najkasnije u roku od tri godine od dana prethodne obuke.

2 PRAVO NA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH

Član 18.

Zaposleni na Fakultetu i druga lica koja se po bilo kom osnovu nalaze ili obavljaju poslove za interes Fakulteta, dužni su da se pridržavaju mera bezbednosti i zdravlja na radu, članova ovog pravilnika, zakonskih propisa i uputstava donetih radi sprečavanja povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom.

Član 19.

Zaposleni ima pravo i obavezu da se pre početka rada upozna sa merama bezbednosti i zdravlja na radu na poslovima na kojima je raspoređen i da se osposobi za njihovo sprovođenje.

Posetioци imaju pravo i obavezu da pre stupanja u zone rizičnih aktivnosti na Fakultetu budu upoznati sa preventivnim merama ponašanja, kretanja i zadržavanja, kao i obaveznoj upotrebi lične zaštitne opreme koja su na snazi. Kretanje posetilaca se vrši uz pratnju predstavnika Fakulteta.

Član 20.

Kada mu preti ozbiljna, neizbežna i neposredna opasnost po život ili zdravlje, zaposleni ima pravo da odbije da radi pri čemu je obavezan da preduzme odgovarajuće mere, u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja mu stoje na raspolaganju, obavesti druga prisutna lica i da na bezbedan način napusti radno mesto, radni proces, odnosno radnu sredinu.

Član 21.

Neposrednim rukovodiocem, u smislu ovog pravilnika, smatra se zaposleni koji, u okviru svojih ovlašćenja, organizuje, rukovodi ili neposredno kontroliše proces rada u organizacionoj jedinici, laboratoriji, službi, na projektu ili drugom mestu rada na Fakultetu i koji ima odgovarajuća ovlašćenja i odgovornosti u vezi sa sprovođenjem mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Neposredni rukovodioci organizacionih jedinica dužni su da:

1. organizuju rad na način kojim se obezbeđuje primena mera bezbednosti i zdravlja na radu;
2. obezbede da zaposleni budu upoznati sa opasnostima, štetnostima i merama bezbednosti i zdravlja na radu koje se odnose na poslove koje obavljaju;
3. ne dozvole obavljanje poslova zaposlenom koji nije osposobljen za bezbedan i zdrav rad, koji ne ispunjava propisane zdravstvene uslove kada su oni propisani ili ne koristi propisanu ličnu zaštitnu opremu;
4. staraju se o ispravnosti sredstava za rad, opreme, uređaja, instalacija i lične zaštitne opreme koja se koristi u njihovoj organizacionoj jedinici;
5. odmah prijave savetniku za bezbednost i zdravlje na radu i poslodavcu svaku uočenu opasnost, štetnost, kvar, incident ili povredu na radu i preduzmu neophodne mere radi sprečavanja nastanka ili ponavljanja opasnosti;
6. obezbede da se u laboratorijama i drugim prostorijama u kojima postoji povećan rizik primenjuju propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu, uključujući rad sa hemikalijama, opasnim materijama i laboratorijskom opremom;
7. sarađuju sa savetnikom za bezbednost i zdravlje na radu, predstavnikom zaposlenih i drugim nadležnim licima u sprovođenju mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Zaposleni su dužni da:

1. primenjuju propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu i postupaju u skladu sa ovim pravilnikom, Aktom o proceni rizika i uputstvima poslodavca;
2. namenski koriste sredstva za rad i propisanu ličnu zaštitnu opremu;
3. vode računa o svojoj bezbednosti i zdravlju, kao i o bezbednosti i zdravlju drugih lica na koja može uticati njihov rad;
4. pre početka rada pregledaju radno mesto i sredstva za rad koja koriste i odmah prijave uočene nedostatke neposrednom rukovodiocu ili savetniku za bezbednost i zdravlje na radu;
5. odmah prijave svaku povredu na radu, opasnu pojavu ili uočeni rizik;
6. sarađuju sa poslodavcem, neposrednim rukovodiocem i savetnikom za bezbednost i zdravlje na radu u sprovođenju mera bezbednosti i zdravlja na radu;
7. ne uklanjaju niti samovoljno menjaju zaštitne uređaje na sredstvima za rad;
8. ne koriste sredstva za rad za koja znaju ili moraju znati da nisu bezbedna za upotrebu;
9. odazovu se na propisane obuke i lekarske preglede kada je to predviđeno Zakonom ili Aktom o proceni rizika.

Zaposleni ima pravo da odbije rad u slučajevima propisanim Zakonom o čemu je dužan da bez odlaganja obavesti neposrednog rukovodioca i savetnika za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 22.

Zaposlenima i drugim licima koja se po bilo kom osnovu nalaze na radu na Fakultetu, koji su pod uticajem alkohola, dejstvom psihoaktivnih supstanci ili drugih sredstava zavisnosti, zabranjen je pristup i/ili zadržavanje u radnim ili pomoćnim prostorijama Fakulteta.

Zaposleni je dužan da se, na zahtev Fakulteta ili neposrednog rukovodioca, podvrgne proveru prisustva alkohola u organizmu u skladu sa Zakonom i opštim aktima Fakulteta, odnosno da se, ukoliko proveru odbije ili nije moguće izvršiti na licu mesta, bez odlaganja uputi u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu radi utvrđivanja prisustva alkohola ili drugih psihoaktivnih supstanci.

Član 23.

Povrede radne discipline i obaveza zaposlenog iz bezbednosti i zdravlja na radu su:

- ako dođe na posao pod dejstvom narkotika, alkohola ili drugih sredstava zavisnosti, odnosno u takvom psihičkom stanju da ne može bezbedno da radi;
- ako odbije da radi po propisima bezbednosti i zdravlja na radu, i stvara mogućnosti za razvoj opasnosti po svoju bezbednost ili drugog zaposlenog;
- ako ne koriguje svoj način rada po uputstvima neposrednog rukovodioca i/ili imenovanog lica za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu;
- ako poslove na radnom mestu obavlja suprotno od utvrđenog načina, ili ako pri radu ne primenjuje propisane normative bezbednosti na radu, čime se umanjuje bezbednost na radu;
- ako ne upotrebljava ili na nepropisan način upotrebljava sredstva za rad i ličnu zaštitnu opremu;
- ako koristi opremu za rad, uređaje ili druga sredstva rada, a zna ili je mogao da zna da su neispravna i kao takva predstavljaju opasnost za rad ili ih nepropisno ili kao neispravne upotrebljava;
- ako samovoljno obavlja poslove koji ne spadaju u njegov delokrug poslova iz ugovora o radu čime ugrožava svoju i/ili tuđu bezbednost na radu;
- ostale povrede radne discipline i obaveza proistekle iz ugovora o radu, kolektivnog ugovora ili drugog akta na Fakultetu kojima se utvrđuje radna disciplina shodno Zakonu o radu.

3 PRAVA, OBAVEZE, DUŽNOSTI I ODGOVORNOSTI FAKULTETA U OBLASTI BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

3.1 Opšte obaveze, prava i dužnosti Fakulteta

Član 24.

Obaveze Fakulteta, u smislu Zakona i propisa donetih na osnovu Zakona, istovremeno predstavljaju prava zaposlenih u vezi sa sprovođenjem mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 25.

Fakultet je dužan da obezbedi i sprovodi preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu u skladu sa Zakonom i propisima donetim na osnovu Zakona, kao i da obezbedi bezbednost i zdravlje zaposlenom u svim aktivnostima Fakulteta i na svim nivoima organizovanja rada i radnog procesa.

Fakultet se ne oslobađa obaveza i odgovornosti u vezi sa primenom mera bezbednosti i zdravlja na radu određivanjem pravnog lica, odnosno preduzetnika sa licencom ili drugog lica ili prenošenjem svojih obaveza i odgovornosti na ta lica.

U slučaju nastanka povrede na radu zbog elementarnih nepogoda, ozbiljne, neizbežne i neposredne opasnosti koje su izvan kontrole Fakulteta ili zbog izuzetnih događaja čije se posledice uprkos svim preduzetim merama od strane Fakulteta nisu mogle izbeći, Fakultet nije odgovoran u smislu Zakona.

Član 26.

Fakultet je dužan da obezbedi pružanje prve pomoći, da obučeni odgovarajući broj zaposlenih za pružanje prve pomoći i obezbedi sredstva i opremu za pružanje prve pomoći uzimajući u obzir procenjene rizike, radni proces, organizaciju, prirodu i obim radnog procesa, broj zaposlenih koji učestvuju u radnom procesu, broj radnih smena, učestalost povreda na radu i udaljenost do najbliže medicinske pomoći.

Pružanje prve pomoći mora biti organizovano na način da je prva pomoć dostupna svakom zaposlenom tokom radnog vremena i u svim smenama.

Obuku zaposlenih za pružanje prve pomoći vrši zdravstvena ustanova koja obavlja delatnost medicine rada u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita, kao i Crveni krst Srbije, u skladu sa posebnim zakonom.

Član 27.

Fakultet je dužan da obezbedi preventivne mere pre početka rada zaposlenog i u toku rada, kao i kod svake izmene radnog ili tehnološkog postupka, izborom radnih i proizvodnih metoda kojima se obezbeđuje zaštita života i zdravlja na radu i da prilagodi preventivne mere uzimajući u obzir promenjene okolnosti u cilju poboljšanja postojećeg stanja.

Preventivne mere obezbeđuje Fakultet polazeći od sledećih načela:

- 1) izbegavanje rizika;
- 2) procena rizika koji se ne mogu izbeći na radnom mestu;
- 3) otklanjanje rizika na njihovom izvoru primenom savremenih tehničkih rešenja;
- 4) prilagođavanje rada i radnog mesta zaposlenom, naročito u pogledu izbora opreme za rad i metoda rada, kao i izbora tehnološkog postupka da bi se smanjila monotonija u radu i rad po unapred definisanom tempu, u cilju smanjenja njihovog uticaja na zdravlje zaposlenog;
- 5) prilagođavanja tehničkom napretku;
- 6) zamena opasnog na radnom mestu u radnoj sredini bezopasnim ili manje opasnim;
- 7) razvijanja koherentne politike prevencije koja obuhvata tehnologiju, organizaciju rada, uslove rada, odnose u radnom procesu i uticaj faktora u vezi sa radnom sredinom;
- 8) davanje prednosti kolektivnim nad pojedinačnim merama bezbednosti i zdravlja na radu;
- 9) odgovarajuća obuka zaposlenih za bezbedan i zdrav rad i izdavanje uputstava za rad na bezbedan način.

Fakultet je dužan:

- da obezbedi lično i/ili preko odgovornih/ovlašćenih lica (RM - 1 Poslovi najvišeg rukovodstva, RM - 2 Poslovi rukovođenja), primenu mera bezbednosti i zdravlja na radu;
- da obezbedi zaposlenima rad na radnom mestu i u radnoj sredini u kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu u skladu sa Zakonom, standardima, tehničkim propisima i ovim pravilnikom prilikom organizovanja rada i radnog procesa;
- obezbedi preventivne mere zaštite života i zdravlja zaposlenih kao i da za njihovu primenu obezbedi potrebna finansijska sredstva;
- da donese Akt o proceni rizika u pisanoj formi za sva radna mesta u radnoj sredini i da utvrdi način, mere i rokove za otklanjanje ili smanjenje rizika na najmanju moguću meru, kao i izmenu i dopunu Akta u slučaju potrebe u skladu sa propisima;
- da Aktom odredi stručno lice (savetnika odnosno saradnika) za bezbednost i zdravlje na radu;

- da preko neposrednih rukovodilaca i drugih odgovornih i ovlašćenih lica vrši nadzor nad primenom i sprovođenjem mera bezbednosti i zdravlja na radu, kao i da prema Aktu o proceni rizika obezbedi propisane preglede i provere opreme za rad i ispitivanja uslova radne sredine, kao i preglede i ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija;
- da pokreće postupak protiv zaposlenih zbog povrede radne discipline i radnih obaveza, kao i zbog nepridržavanja i nesprovođenja mera bezbednosti i zdravlja na radu;
- da predstavniku zaposlenih omogućući uvid u sve akte koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
- da učestvuje u razmatranju svih pitanja koja se odnose na sprovođenje bezbednosti i zdravlja na radu;
- da utiče na obezbeđivanje finansijskih sredstava potrebnih za primenu mera bezbednosti i zdravlja na radu;
- da obezbedi da se zaposleni osiguraju od povrede na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom, radi obezbeđivanja naknade štete i obezbedi finansijska sredstva u zavisnosti od nivoa rizika za zaposlene;
- da u slučaju potrebe angažovanoj zdravstvenoj ustanovi koja obavlja delatnost medicine rada obezbedi uslove za samostalno obavljanje poslova zaštite zdravlja zaposlenih;
- da prema Aktu o proceni rizika obezbedi zaposlenima propisanu ličnu zaštitnu opremu;
- da preduzme mere za sprečavanje pristupa u objekte licima i sredstvima saobraćaja koja nemaju osnova da se nalaze u njemu;
- da, ako se prilikom pregleda i provere opreme za rad utvrdi da na opremi za rad nisu primenjene mere za bezbedan i zdrav rad, odmah zabrani rad na opremi za rad na kojoj nisu primenjene mere za bezbedan i zdrav rad, do otklanjanja nepravilnosti zbog kojih ista nije bezbedna za upotrebu, odnosno do izdavanja stručnog nalaza o pregledu i proveru od strane pravnog lica sa licencom kojim se potvrđuje da su na opremi za rad primenjene mere za bezbedan i zdrav rad;
- da što je moguće pre obavesti sve zaposlene, koji jesu ili koji bi mogli da budu izloženi ozbiljnoj, neizbežnoj i neposrednoj opasnosti, o prisutnim rizicima i merama koje su preduzete ili će biti preduzete u cilju zaštite, kao i da preduzme mere i izda uputstva kako bi omogućio zaposlenima da u slučaju ozbiljne, neizbežne i neposredne opasnosti prestanu da rade i/ili odmah napuste radno mesto i odu na bezbedno mesto i ne sme zahtevati od zaposlenih da se vrate na radno mesto u radnoj sredini u kojoj i dalje postoji ozbiljna, neizbežna i neposredna opasnost;
- da obavlja i druge poslove u skladu sa propisima.

Član 28.

Kada Fakultet deli radni prostor sa drugim pravnim licem(poslodavcem), dužni su da sarađuju u primeni propisanih mera za bezbednost i zdravlje zaposlenih.

Poslodavci iz stava 1. ovog člana dužni su da uzimajući u obzir prirodu poslova koje obavljaju, koordiniraju aktivnosti u vezi sa primenom mera za otklanjanje rizika od povređivanja, odnosno oštećenja zdravlja zaposlenih, kao i da obaveštavaju jedan drugog i svoje zaposlene i predstavnike zaposlenih o tim rizicima i merama za njihovo otklanjanje.

Način ostvarivanja saradnje poslodavci utvrđuju pismenim sporazumom.

Sporazumom se određuje lice za koordinaciju sprovođenja zajedničkih mera kojima se obezbeđuje sprovođenje bezbednost i zdravlja svih zaposlenih.

Član 29.

Fakultet je dužan da, u skladu sa procenom rizika i organizacijom rada, preduzme odgovarajuće mere radi sprečavanja neovlašćenog pristupa prostorima u kojima postoje opasnosti ili štetnosti koje mogu ugroziti bezbednost i zdravlje lica.

Fakultet je dužan da vidno obeleži i istakne oznake za bezbednost i/ili zdravlje na radu, radi obaveštavanja i informisanja zaposlenih kao i svakog drugog lica koje se po bilo kom osnovu nalazi u radnoj sredini, o prisutnim rizicima, opasnostima i štetnostima po život i zdravlje.

Fakultet je dužan, kada za obavljanje svojih poslova angažuje zaposlene drugog poslodavca, da za te zaposlene obezbedi propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 30.

Izdavanje dozvole za rad

Fakultet je dužan da, pre početka izvođenja radova na visini, u dubini, u skučenom prostoru, u prostoru sa potencijalno eksplozivnim atmosferama, na energetskom objektu, pri korišćenju opasne hemijske materije, rad u zonama u kojima je prisutna ozbiljna, neizbežna ili neposredna opasnost ili štetnost koja može da ugrozi zdravlje zaposlenog, obezbedi izdavanje dozvole za rad.

Fakultet je dužan da utvrdi postupak i način za izdavanje dozvole za rad.

Dozvola za rad izdaje se samo za poslove za koje je njeno izdavanje propisano Zakonom, podzakonskim propisima ili Aktom o proceni rizika Fakulteta.

Postupak izdavanja dozvole za rad, sadržina obrasca dozvole, način vođenja evidencije i ovlašćena lica za njeno izdavanje uređuju se posebnom odlukom dekana.

Član 31.

Fakultet je dužan da zaposlenima obezbedi i izda na upotrebu sredstva za rad i ličnu zaštitnu opremu u ispravnom stanju i na kojima su primenjene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu i da obezbedi kontrolu njihove upotrebe u skladu sa namenom.

Fakultet je dužan da sprovede obuku zaposlenih za pravilno korišćenje lične zaštitne opreme.

Fakultet može zaposlenima da izda na upotrebu opremu za rad i ličnu zaštitnu opremu, samo:

- 1) ako su usaglašeni sa propisanim tehničkim zahtevima, ako je njihova usaglašenost ocenjena prema propisanom postupku,
- 2) ako su označeni u skladu sa propisima i ako ih prate propisane isprave o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija,
- 3) ako je obezbedio uputstvo za njihovu upotrebu i održavanje,
- 4) ako je obezbedio zaposlenima uputstva za bezbedan i zdrav rad po propisima o bezbednosti i zdravlju na radu za upotrebu opreme za rad,
- 5) ako je obezbedio prevod dokumentacije na jezik koji zaposleni razume.

Fakultet može da zaposlenima da na korišćenje opasne hemijske materije i druge hemijske materije za koje je propisana obaveza izrade i dostavljanja bezbednosnog lista samo:

- 1) ako mu je uz hemijsku materiju učinio dostupnim bezbednosni list,
- 2) ako je obezbedio sve mere koje proizlaze iz sadržaja bezbednosnog lista, kao i dodatne mere o uslovima kojima se obezbeđuje bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa propisima kojima se uređuju hemikalije,
- 3) ako je obezbedio prevod bezbednosnog lista na jezik koji zaposleni razume, kao i pristup podacima sadržanim u bezbednosnom listu

Član 32.

Fakultet obezbeđuje osiguranje zaposlenih za slučaj povreda na radu i profesionalnih bolesti, radi obezbeđivanja naknade štete, u skladu sa Zakonom.

4 OBUKA ZAPOSLENIH

Član 33.

Fakultet je dužan da izvrši obuku zaposlenih za bezbedan i zdrav rad kod zasnivanja radnog odnosa, odnosno drugog radnog angažovanja, premeštaja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad ili promene opreme za rad, kao i kod promene procesa rada koji može prouzrokovati promenu mera za bezbedan i zdrav rad.

Fakultet je dužan da zaposlenog u toku obuke za bezbedan i zdrav rad upozna sa rizicima na radnom mestu na koje ga određuje i o konkretnim merama za bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa Aktom o proceni rizika.

Član 34.

Ako Fakultet odredi zaposlenom da istovremeno obavlja poslove na dva ili više radnih mesta, dužan je da zaposlenog obuči za bezbedan i zdrav rad na svakom od tih radnih mesta.

Član 35.

Obaveza obuke zaposlenih iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i upotpunjavanja znanja iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, odnosi se na sve zaposlene na Fakultetu, bez obzira na stručnu spremu, radno iskustvo ili mesto rada.

Član 36.

Fakultet gde pod njegovim nadzorom i rukovođenjem, na osnovu ugovora, sporazuma ili po bilo kom drugom osnovu, obavljaju rad zaposleni drugog poslodavca, dužan je da te zaposlene obuči za bezbedan i zdrav rad, u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom.

Član 37.

Obuka zaposlenih za bezbedan i zdrav rad obavlja se teorijski i praktično.

Provera teorijske i praktične obučenosti zaposlenog za bezbedan i zdrav rad se obavlja na radnom mestu zaposlenog.

Fakultet obezbeđuje obuku zaposlenih za bezbedan i zdrav rad u toku radnog vremena, kao i troškove obuke.

Član 38.

Obuka zaposlenih za bezbedan i zdrav rad vrši se na osnovu Programa obuke koji donosi Fakultet posebnom odlukom, čiji sadržaj Fakultet mora, kada je to potrebno, da obnavlja i menja, a u skladu sa Aktom o proceni rizika.

Obuka za bezbedan i zdrav rad zaposlenog mora da bude prilagođena specifičnostima njegovog radnog mesta.

Program obuke za bezbedan i zdrav rad sadrži opšti i posebni deo.

Opšti deo programa obuke obuhvata upoznavanje zaposlenih sa pravima, obavezama i odgovornostima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu iz Zakona i podzakonskih propisa, kao i upoznavanje sa opštim aktima Fakulteta u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Posebni deo programa obuke obuhvata upoznavanje sa svim potencijalnim opasnostima i štetnostima na radnom mestu, procenjenim rizicima i merama za bezbedan i zdrav rad.

Periodicitet obuke, odnosno periodične provere znanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad definisan je Programom obuke zaposlenih za bezbedan i zdrav rad, odnosno Aktom o proceni rizika, i to svake godine za zaposlene na radnim mestima sa povećanim rizikom, a na svake 3 godine za ostale zaposlene.

Obuka predstavnika zaposlenih obavlja se odmah po izboru ili imenovanju, a periodične obuke vrše se najkasnije u roku od tri godine od dana prethodne obuke.

Član 39.

Fakultet je dužan da vidno obeleži i istakne oznake za bezbednost i/ili zdravlje radi obaveštavanja i informisanja zaposlenih o rizicima u radnom procesu, pravcima kretanja i dozvoljenim mestima zadržavanja kao i o merama za sprečavanje ili otklanjanje rizika.

Fakultet je dužan da obezbedi da pristup radnom mestu u radnoj sredini na kome prethodi neposredna opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja imaju samo lica koja su osposobljena za bezbedan i zdrav rad, koja su dobila posebna uputstva za rad na takvom radnom mestu i koja su snabdevena odgovarajućim sredstvima i opremom za ličnu zaštitu na radu.

Član 40.

Dodatna obuka

Kada radni proces zahteva dodatnu obuku zaposlenog za bezbedan i zdrav rad, Fakultet je dužan da upozna zaposlenog o obavljanju radnog procesa na bezbedan način, putem obaveštenja, uputstava ili instrukcija u pisanoj formi. U izuzetnim slučajevima, kada zaposlenom prethodi ozbiljna, neizbežna i neposredna opasnost po život ili zdravlje, zbog hitnosti, obaveštenja, uputstva ili instrukcije mogu se dati u usmenoj formi.

U slučaju teške povrede na radu, smrtno povrede na radu ili kolektivne povrede na radu sa teškom ili smrtnom povredom na radu, Fakultet je dužan da odmah, a najkasnije u roku od osam dana od nastanka povrede izvrši dodatnu obuku zaposlenih na tom radnom mestu u organizacionoj jedinici gde se povreda dogodila, sa obavezom obaveštavanja svih zaposlenih.

Fakultet je dužan da obezbedi da zaposlena za vreme trudnoće, porodilja i zaposlena koja doji dete, zaposleni mlađi od 18 godina života, osoba sa invaliditetom i zaposleni kod koga je utvrđena profesionalna bolest, i pored obuke za bezbedan i zdrav rad, budu u pisanoj formi obavešteni o rezultatima procene rizika i o merama kojima se rizici otklanjaju u cilju povećanja bezbednosti i zdravlja na radu.

5 SPECIFIČNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ZAPOSLENIH, ZAŠTITA ŽENA, OMLADINE I ZAPOSLENIH SA SMANJENOM RADNOM SPOSOBNOSTI

Član 41.

Fakultet je dužan da zaposlenom na radnom mestu sa povećanim rizikom pre početka rada obezbedi prethodni lekarski pregled, kao i periodične lekarske preglede u toku rada, prema propisanom roku u Aktu o proceni rizika.

Član 42.

Upućivanje zaposlenog o trošku Fakulteta, na prethodni i periodični lekarski pregled vrši savetnik odnosno saradnik za bezbednost i zdravlje na radu uputom, prema Aktu o proceni rizika, kod medicine rada koju će izabrati Fakultet.

Član 43.

Na radna mesta sa povećanim rizikom može da bude raspoređen zaposleni koji ispunjava sledeće uslove:

- da nije mlađi od 18 godina,
- da ima odgovarajuću stručnu spremu,
- da je osposobljen za bezbedan i zdrav rad za to radno mesto,
- da je na prethodnom lekarskom pregledu utvrđena zdravstvena i psihofizička sposobnost neophodna za bezbedan rad na tom radnom mestu.

Član 44.

Zaposleni za koga se na periodičnom pregledu utvrdi da više ne ispunjava uslove za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom, raspoređuje se na drugo odgovarajuće radno mesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima.

Član 45.

Zaposlene žene, zaposleni mlađi od 18 godina starosti i zaposleni sa smanjenom radnom sposobnošću kao zaposleni uživaju posebnu zaštitu bezbednosti i zdravlja na radu u skladu sa zakonskim propisima, odredbama zakona o radu i ovog pravilnika.

Trudnicama i majkama sa decom do 3 godine života, kao i zaposlenom mlađem od 18 godina zabranjen je noćni rad u vremenu od 22 do 6 časova narednog dana i rad duži od punog radnog vremena.

Član 46.

Zaposlenom kome je nadležna zdravstvena ustanova, zbog invalidnosti ili profesionalnog oboljenja, utvrdila nesposobnost za rad na dotadašnjem radnom mestu, Fakultet je dužan da obezbedi radno mesto sa preostalom radnom sposobnošću, odnosno radno mesto koje neće imati štetno dejstvo po bezbednost i zdravlje.

6 SPREČAVANJE ZLOSTAVLJANJA NA RADU

Član 47.

Prema Zakonu o sprečavanju zlostavljanja na radu ("Sl. Glasnik RS", br. 36/10) i Pravilniku o pravilima ponašanja poslodavca i zaposlenih u vezi sa prevencijom i zaštitom od zlostavljanja na radu ("Sl. Glasnik RS", br. 62/10) preduzimaju se mere navedene u sledećim članovima.

Stvaranje zdrave i bezbedne radne sredine

Član 48.

Fakultet je dužan da, u cilju stvaranja uslova neophodnih za zdravu i bezbednu radnu sredinu, organizuje rad na način kojim se sprečava pojava zlostavljanja na radu i u vezi sa radom i zaposlenima obezbeđuju uslovi rada u kojima neće biti izloženi zlostavljanju na radu i u vezi sa radom od strane Fakulteta, odnosno odgovornog lica ili zaposlenih na Fakultetu.

Zabrane u vezi sa zlostavljanjem

Član 49.

Zabranjen je bilo koji vid zlostavljanja na radu i u vezi sa radom (u daljem tekstu: zlostavljanje), kao i zloupotreba prava na zaštitu od zlostavljanja.

Bliže mere i postupci u vezi zabrane zlostavljanja na radu, uređuju se na Fakultetu internim aktom u skladu sa Zakonom o sprečavanju zlostavljanja na radu.

7 RADNA MESTA SA POVEĆANIM RIZIKOM I KRITERIJUMI ZA NJIHOVO UTVRĐIVANJE

Član 50.

Radno mesto sa povećanim rizikom jeste radno mesto na kome, i pored potpuno primenjenih mera bezbednosti i zdravlja na radu, postoje okolnosti koje mogu da ugroze bezbednost i zdravlje zaposlenog.

Na Fakultetu se radnim mestima sa povećanim rizikom smatraju radna mesta utvrđena Aktom o proceni rizika, a naročito radna mesta na kojima se obavljaju poslovi:

- u laboratorijama sa opasnim hemijskim materijama;
- sa opremom i uređajima koji mogu predstavljati povećan rizik po bezbednost i zdravlje zaposlenih;
- pri radu na visini, u dubini ili u skučenom prostoru, kada se takvi poslovi obavljaju;
- pri radu sa izvorima povećanih fizičkih, hemijskih ili drugih štetnosti utvrđenih Aktom o proceni rizika;
- kao i druga radna mesta za koja je Aktom o proceni rizika utvrđeno da predstavljaju radna mesta sa povećanim rizikom.

Član 51.

Osnovni kriterijumi za utvrđivanje radnih mesta sa povećanim rizikom u pogledu povećanog rizika bezbednosti i zdravlja zaposlenih, specifičnosti radnog mesta i tehnološkog procesa rada su:

- 1) verovatnoća, stepen izloženosti i moguća posledica,
- 2) prisustvo opasnosti i štetnosti u radnoj sredini,
- 3) opterećenje na radu (fizičko, psihičko i senzorno),
- 4) zdravstveni rizici,
- 5) povrede na radu,
- 6) režim i uslovi rada,
- 7) saradnja i primena mera bezbednosti i zdravlja na radu,
- 8) posebni zdravstveni uslovi, utvrđeni na osnovu nepristrasne ocene zdravstvene ustanove koja obavlja delatnost medicine rada.

Član 52.

Za obavljanje poslova na radnim mestima sa povećanim rizikom zaposleni moraju da ispunjavaju posebne uslove u pogledu zdravstvenog stanja, odgovarajuće stručne spreme, radnog iskustva, doba života i dr.

Član 53.

Zaposleni koji rade na radnom mestu sa povećanim rizikom, dužni su da se podvrgnu prethodnim i

periodičnim lekarskim pregledima koji se vrše po odredbama Zakona i drugih propisa iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i ovog Pravilnika.

Član 54.

Prethodni lekarski pregled obavlja se pre prvog raspoređivanja zaposlenog na radno mesto sa povećanim rizikom, nezavisno od toga da li zaposleni prvi put zasniva radni odnos na Fakultetu ili se preraspoređuje sa drugog radnog mesta na radno mesto sa povećanim rizikom.

Član 55.

U toku rada na radnom mestu sa povećanim rizikom, zaposleni se upućuje na periodični lekarski pregled u propisanom roku, odnosno prema utvrđenom periodicitetu od strane ovlašćene službe medicine rada koja je utvrdila i posebne zdravstvene uslove, zavisno od štetnosti i opasnosti koje se pojavljuju na određenom radnom mestu, radi utvrđivanja njegovog zdravstvenog stanja i ocene o ispunjavanju uslova za dalji rad na tom radnom mestu.

Član 56.

Zaposleni za koga se na periodičnom pregledu utvrdi da više ne ispunjava posebne zdravstvene uslove za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom, raspoređuje se na drugo odgovarajuće radno mesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima.

8 POSTUPAK I ROKOVI PREVENTIVNIH I PERIODIČNIH PREGLEDA I PROVERA I ISPITIVANJA SREDSTAVA I OPREME ZA RAD

Član 57.

Pod sredstvom rada podrazumeva se:

- 1) objekat koji se koristi kao radni i pomoćni prostor, uključujući i objekat na otvorenom prostoru, sa svim pripadajućim instalacijama (instalacije fluida, grejanje, električne i gromobranske instalacije i dr.),
- 2) oprema za rad (mašina, uređaj, postrojenje, instalacija, alat i sl.) koja se koristi u radnom procesu,
- 3) konstrukcija i objekat za kolektivnu bezbednost i zdravlje na radu (zaštita na prelazima, prolazima i prilazima, zakloni od toplotnih i drugih zračenja, zaštita od udara električne struje, opšta ventilacija i klimatizacija i sl.),
- 4) pomoćna konstrukcija i objekat, kao i konstrukcija i objekat koji se privremeno koristi za rad i kretanje zaposlenih (skela, radna platforma, tunelska podgrada, konstrukcija za sprečavanje odrona zemlje pri kopanju dubokih rovova i sl.),
- 5) drugo sredstvo koje se koristi u radnom procesu ili je na bilo koji način povezano sa radnim procesom;

Fakultet je dužan da obezbedi ispravna sredstva rada i stavi na raspolaganje zaposlenom pri obavljanju određenih poslova u radnoj sredini i radnom mestu.

Član 58.

Sve radne i pomoćne prostorije moraju biti prilagođene prema vrsti poslova, dovoljno osvetljene prirodnim ili veštačkom svetlošću. Podovi radnih i pomoćnih prostorija moraju se redovno čistiti i po potrebi prati od prljavštine, masnoće i dr. Radne prostorije smeju se zagrevati na takav način, da opasnost od požara ili eksplozije bude potpuno isključena.

Temperatura, vlažnost i brzina strujanja vazduha (mikroklima) u radnim prostorijama moraju biti usaglašeni sa propisanim vrednostima za radne prostorije i periodično ispitivani u zakonom predviđenim rokovima, tj. na 3 (tri) godine.

8.1 Pregledi i ispitivanja električnih instalacija

Član 59.

Električne instalacije niskog napona se pregledaju, ispituju i održavaju na način predviđen tehničkim propisima, datim zakonskim propisima za održavanje, pregled i ispitivanje električnih instalacija.

Pregledi električnih instalacija definisani su kao:

- dnevni pregledi
- redovni (periodični) pregled stabilnih električnih instalacija u periodu od 3 (tri) godine,
- redovni (periodični) pregled privremenih (gradilišnih) električnih instalacija u periodu od 6 meseci,
- vanredni pregled, posle rekonstrukcije instalacija, a pre puštanja u eksploataciju.

Član 60.

Ako drugačije nije propisano električne instalacije se pregledaju, ispituju i održavaju samo od strane kvalifikovanih lica (električara) ili nadležne službe angažovane na pregledu, ispitivanju i održavanju o čemu se vodi posebna evidencija, a utvrđeni nadostaci odmah prijavljuju neposrednom rukovodiocu.

Član 61.

Električne instalacije moraju biti izvedene, održavane i korišćene u skladu sa tehničkim propisima, oprema uzemljena, propisano zaštićena od slučajnog dodira električnog napona. Električni vodovi i druga opasna mesta moraju biti vidno obeleženi propisanim oznakama koje ukazuju na opasnost po život, prema Pravilniku o obezbeđivanju oznaka za bezbednost i zdravlje na radu ("Sl. glasnik RS", br. 95/2010 i 108/2017.).

8.2 Pregledi i ispitivanja gromobranskih instalacija

Član 62.

Pregled i provere gromobranske instalacije objekta vrše se u skladu sa Pravilnikom o postupku pregleda i provere opreme za rad i pregleda i ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija i ispitivanja uslova radne sredine ("Sl. glasnik RS", br. 76/2024), srpskim standardima SRPS IEC 1024-1 i SRPS IEC 1024-1-1 i Zakonom, u propisanim rokovima. Periodične preglede i provere gromobranske instalacije sa uređajima, opremom i priborom obavljaju se u roku od 2 (dve) do 6 (šest) godina od dana prethodnog pregleda i ispitivanja u zavisnosti od stepena primenjene zaštite na gromobranskoj instalaciji objekta.

Ovlašćeno pravno lice za ispitivanje: Preglede i provere gromobranske instalacije može vršiti ovlašćeno pravno lice sa odgovarajućom licencom.

8.3 Pregledi i provere opreme za rad

Član 63.

Oprema za rad koja se nalaze u eksploataciji na Fakultetu, prilikom nabavke i kupovine mora imati dokaz o saglasnosti sa propisima o bezbednosti i zdravlju na radu, prema Pravilniku o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri korišćenju opreme za rad ("Sl. glasnik RS", br. 23/2009, 123/2012,

102/2015, 101/2018 i 130/2021) i Pravilnikom o bezbednosti mašina ("Službeni glasnik" RS broj 58/2016-13, 21/2020-151).

Oprema za rad koja podleže preventivnim i periodičnim pregledima i proverama:

- 1) dizalice i uređaji bez obzira na nosivost, na mehanizovani ili ručni pogon, koji služe za dizanje, spuštanje i prenošenje tereta pomoću čeličnog ili drugog užeta, lanca, hidrauličnog sistema i dr.;
- 2) podizna platforma na mehanizovani pogon koja, pomoću ugrađene platforme ili korpe, služi za dizanje i spuštanje zaposlenih radi obavljanja radnih operacija;
- 3) viseća skela, na mehanizovani ili ručni pogon, koja na vertikalnim površinama zgrada, na fasadama zgrada, gradilištima i u objektima namenjenim za radne i pomoćne prostorije služi za dizanje i spuštanje zaposlenih i materijala, zajedno sa sistemom vezivanja zaposlenih u cilju sprečavanja pada sa visine;
- 4) samohodno vozilo, na mehanizovani pogon, koje se koristi za unutrašnji transport - vuču, potiskivanje, dizanje, spuštanje i prenošenje tereta;
- 5) građevinska oprema, na mehanizovani pogon, koja se koristi za unutrašnji transport - vuču, potiskivanje, dizanje, spuštanje, prenošenje, sabijanje, razastiranje, podbušivanje materijala i tereta;
- 6) uređaji neprekidnog transporta (transporteri) za prenos tereta;
- 7) presa, makaze, nož i valjak, na mehanizovani pogon koji su fiksno postavljeni za sečenje, presovanje, savijanje i izvlačenje materijala, a u koje se materijal za obradu ulaže ili vadi ručno;
- 8) oprema za preradu i obradu metala, drveta, plastičnih i sličnih materijala, na mehanizovani pogon, koja je privremeno ili na duži vremenski period postavljena i/ili oslonjena, u koju se materijal za obradu ulaže ili vadi ručno;
- 9) uređaji u kojima se nanose i suše premazna sredstva čije komponente u dodiru sa vazduhom obrazuju zapaljive i eksplozivne smeše, isparenja i hemijske štetnosti opasne po zdravlje zaposlenih;
- 10) oprema, odnosno postrojenja za proizvodnju, punjenje, merenje i kontrolu, sa cevovodima za napajanje, razvođenje i transport eksplozivnih, otrovnih i zagušljivih fluida - gasova ili tečnosti, osim prirodnog gasa (zemni gas), u objektima koji se koriste kao radni i pomoćni prostor, osim za opremu čiji je pregled i provera obuhvaćen drugim propisima;
- 11) protiveksplozijsko zaštićena oprema za rad, koja se koristi u tehnološkim procesima, osim protiveksplozijski zaštićene opreme za rad čiji je pregled i provera obuhvaćen drugim propisima;
- 12) električne instalacije niskog napona i gromobranske instalacije u objektu namenjenom za radne i pomoćne prostorije;
- 13) privremena električna instalacija sa uređajima, opremom i priborom, postavljena za vreme izgradnje građevinskih objekata ili izvođenja drugih radova;
- 14) tehnološke linije i druga kombinovana oprema za rad koja predstavlja funkcionalnu tehnološku celinu, a sadrži neki od tipova opreme za rad iz tač. od 1) do 12) ovog člana, pri čemu se pregleda i proverava kao jedinstveno postrojenje;
- 15) ostala oprema za rad (mašine, uređaji, postrojenja, instalacije i alati) za koju je Fakultet Aktom o proceni rizika utvrdio da se na njoj vrše preventivni i periodični pregledi i provere.

Potrebno je vršiti preventivne i periodične preglede i provere opreme za rad koja podleže obavezi preventivnih i periodičnih pregleda i provere opreme za rad.

Preventivnim i periodičnim pregledima i proverama opreme za rad proverava se i utvrđuje da li su na opremi za rad, koja se koristi u procesu rada, primenjene mere bezbednosti i zdravlja na radu utvrđene propisima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, tehničkim standardima i uputstvima proizvođača (Pravilnik o postupku pregleda i provere opreme za rad i pregleda i ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija i ispitivanja uslova radne sredine ("Sl. glasnik RS", br. 76/2024)).

Preventivni pregledi i provere opreme za rad obavljaju se pre početka korišćenja, odnosno pre davanja na upotrebu zaposlenima, posle rekonstrukcije ili havarije, kao i pre početka rada na novom mestu rada ako je oprema premeštena sa jednog na drugo mesto.

Periodični pregledi i provere opreme za rad obavljaju se u roku koji je utvrđen tehničkim propisima i standardima ili koji je određen uputstvom proizvođača, a najkasnije u roku od 3 (tri) godine od dana prethodnog pregleda i provere opreme za rad.

8.4 Pregledi konstrukcija i objekata za kolektivnu bezbednost i zdravlje na radu

Član 64.

Fakultet ima obavezu da obezbedi stručne nalaze o izvršenom pregledu i proveru za svu opremu koja podleže obavezi preventivnih i periodičnih pregleda, o izvršenom pregledu i ispitivanju za električne i gromobranske instalacije ili o izvršenom ispitivanju uslova radne sredine, a prema Pravilniku o postupku pregleda i provere opreme za rad i pregleda i ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija i ispitivanja uslova radne sredine ("Sl. glasnik RS", br. 76/2024) i Zakonu.

Ako se prilikom pregleda i provere opreme za rad utvrdi da na opremi za rad nisu primenjene mere za bezbedan i zdrav rad, lice koje je vršilo pregled i proveru opreme za rad dužno je da odmah o tome obavesti Fakultet, odnosno savetnika/saradnika za bezbednost i zdravlje na radu i da na opremi postavi nalepnicu o neispravnosti.

Fakultet, odnosno savetnik/saradnik za bezbednost i zdravlje na radu dužan je da odmah zabrani rad na opremi za rad na kojoj nisu primenjene mere za bezbedan i zdrav rad. Zabrana korišćenja opreme za rad važi do otklanjanja nepravilnosti zbog kojih oprema za rad nije bezbedna za upotrebu, odnosno do izdavanja stručnog nalaza o pregledu i proveru od strane pravnog lica sa licencom kojim se potvrđuje da su na opremi za rad primenjene mere za bezbedan i zdrav rad.

8.5 Pregledi drugih sredstava koja se koriste u procesu rada

Član 65.

Oprema za rad koja služi pri radu može se koristiti i upotrebljavati samo za određenu svrhu kojoj je namenjena. Sa njom se mora pažljivo rukovati i postaviti je na određeno mesto.

Zabranjeno je nenamensko korišćenje i samovoljno odstranjivanje zaštitnih uređaja i naprava, kao i njihovo namerno oštećenje. Nedostatke i kvarove treba odmah prijaviti neposrednom rukovodiocu i licu ovlašćenom za servis. Održavanje opreme za rad mogu vršiti samo za to određena i stručna lica – ovlašćeni servis.

Član 66.

Pregled i ispitivanje saobraćajanih vozila, vrši se prema odredbama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima.

9 POSTUPAK I ROKOVI PREVENTIVNIH I PERIODIČNIH ISPITIVANJA RADNE SREDINE

Član 67.

Preventivna (u roku od šest meseci od početka rada radnog, odnosno tehnološkog procesa, rekonstrukcije objekta u kom se obavlja radni proces (uređaja za grejanje, ventilaciju ili klimatizaciju, i sl.) ili zamene tehničkih kapaciteta kojima se menjaju uslovi rada) i periodična ispitivanja uslova radne sredine (u roku od tri godine od dana prethodnog ispitivanja) obuhvataju sledeća ispitivanja:

- 1) mikroklimе (temperatura, brzina strujanja i relativna vlažnost vazduha);
- 2) hemijskih štetnosti (gasovi, pare, dimovi i prašine);
- 3) fizičkih štetnosti (buka, vibracije i štetna zračenja - osim jonizujućih zračenja);
- 4) osvetljenosti;

9.1 Ispitivanje mikroklimе

Član 68.

Fakultet je dužan da obezbedi ispitivanje mikroklimе (temperatura, brzina strujanja vazduha i relativna vlažnost vazduha) u radnoj sredini u kojoj se obavlja proces rada, odnosno u kojoj se zaposleni kreću, ili zadržavaju duže od dva sata u toku radne smene.

Ispitivanje mikroklimе u letnjem periodu vrši se kad je spoljna temperatura iznad 25 °C, a u zimskom periodu kada je spoljna temperatura ispod 5 °C u uslovima kada rade svi tehnološki kapaciteti, oruđa za rad, uređaji, instalacije i dr., kao i uređaji za zagrevanje, klimatizaciju i ventilaciju.

9.2 Ispitivanje hemijskih štetnosti

Član 69.

Ispitivanja hemijskih štetnosti (gasovi, pare, dimovi i prašine) vrši se na radnom mestu u radnoj sredini gde se u tehnološkim i radnim procesima pojavljuju hemijske štetnosti.

9.3 Ispitivanje fizičkih štetnosti

Član 70.

Ispitivanje fizičkih štetnosti vrši se na radnom mestu u radnoj sredini gde se pri tehnološkom i radnom procesu pojavljuju buka i vibracije.

9.4 Ispitivanje kvaliteta osvetljenja

Član 71.

Ispitivanje kvaliteta osvetljenja na radnom mestu i u radnoj sredini vrši se u skladu sa propisima o bezbednostima i zdravlju na radu, tehničkim propisima i standardima.

10 OPASNE MATERIJЕ

Član 72.

Fakultet može da zaposlenima izda na korišćenje opasne hemijske materije i druge hemijske materije za koje je propisana obaveza izrade i dostavljanja bezbednosnog lista samo ako mu je uz hemijsku materiju učinio dostupnim bezbednosni list, u skladu sa propisima kojima se uređuju hemikalije, kao i ako je obezbedio sve mere koje proizlaze iz sadržaja bezbednosnog lista.

Fakultet je dužan da obezbedi prevod bezbednosnog lista na jezik koji zaposleni razume, kao i da omogućiti zaposlenom pristup podacima sadržanim u bezbednosnom listu.

Fakultet je dužan da, pre početka izvođenja radova pri korišćenju opasne hemijske materije, obezbedi izdavanje dozvole za rad.

Fakultet je dužan da utvrdi postupak i način za izdavanje dozvole za rad pri korišćenju opasne hemijske materije.

11 ZAŠTITA OD POŽARA

Član 73.

Fakultet i svi zaposleni su obavezni da poštuju mere koje propisuje Zakon o zaštiti od požara ("Sl. glasnik RS", br. 111/2009, 20/2015 i 87/2018) i Zakon o zaštiti stanovništva od izloženosti duvanskom dimu ("Službeni glasnik RS", broj 30/10.).

Ispitivanja protivpožarnih instalacija i aparata, zatim izrada dokumentacije iz zaštite od požara, kao i obuke zaposlenih, Fakultet će organizovati prema odredbama Zakona o zaštiti od požara i drugim normativima, standardima i podzakonskim propisima iz oblasti zaštite od požara.

Član 74.

Fakultet je dužan da obezbedi sisteme reagovanja u vanrednim situacijama (povreda, požar, zemljotres, poplava i sl.), koje uključuju odgovarajuće postupanje i mere, kao i akcije usmerene na ukazivanje pomoći, evakuaciju i spasavanje, odmah kada nastane potreba.

Postupci u slučaju povreda na radu i opasnih pojava

Član 75.

U slučaju nastanka ozbiljne, neposredne i neizbežne opasnosti po bezbednost i zdravlje zaposlenih, Fakultet je dužan da odmah preduzme odgovarajuće mere radi otklanjanja ili smanjenja opasnosti i zaštite zaposlenih, a naročito da:

- 1) sprovede odgovarajuće mere za otklanjanje nastale situacije, što je pre moguće;
- 2) dozvoli pristup ugroženom području ili druge neophodne radnje samo ovlašćenim licima koji su neophodni za intervenciju u ugroženom području.

12 LIČNA ZAŠTITNA OPREMA

Član 76.

Fakultet Aktom o proceni rizika utvrđuje ličnu zaštitnu opremu koju je dužan da obezbedi zaposlenima za rad na radnim mestima na kojima se rizici ne mogu otkloniti ili dovoljno smanjiti primenom drugih mera, kao i način njenog korišćenja, održavanja, pregleda i zamene, u skladu sa propisima.

Lična zaštitna oprema se izdaje u skladu sa utvrđenim normativima – prema Aktu o proceni rizika i bez naknade zaposlenim. Zaposleni mogu da koriste isključivo ispravnu ličnu zaštitnu opremu.

Član 77.

Lična zaštitna oprema se izdaje zaposlenima na potpis kojim se potvrđuje da su istu primili. Zaposleni su dužni da LZO namenski koriste i održavaju.

Prilikom prestanka rada zaposlenog ili raspoređivanja na druge poslove na kojima nije potrebna, zaposleni je dužan da razduži LZO koju je zadužio i koristio.

Član 78.

LZO koja je iz bilo kog razloga neupotrebljiva mora se povući iz upotrebe i rashodovati.

Dotrajalost i oštećenost LZO procenjuje neposredni rukovodilac, zaposleni i savetnik odnosno saradnik za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 79.

LZO može imati znak Fakulteta. LZO mora ispunjavati uslove namene.

Savetnik, odnosno saradnik za bezbednost i zdravlje na radu učestvuje u utvrđivanju stručnih i tehničkih zahteva koje lična zaštitna oprema mora da ispunjava, dok se njena nabavka sprovodi u skladu sa propisima o javnim nabavkama i opštim aktima Fakulteta.

13 EVIDENCIJE IZ BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 80.

Fakultet preko angažovanog lica za bezbednost i zdravlje na radu vodi i čuva evidencije iz bezbednosti i zdravlja na radu i to evidencije o:

- 1) radnim mestima sa povećanim rizikom, zaposlenima koji obavljaju poslove na radnim mestima sa povećanim rizikom i lekarskim pregledima zaposlenih koji obavljaju te poslove;
- 2) povredama na radu i profesionalnim bolestima;
- 3) zaposlenima obučenim za bezbedan i zdrav rad i pravilno korišćenje lične zaštitne opreme;
- 4) zaposlenima izloženim biološkim štetnostima grupe 3 i/ili grupe 4;
- 5) zaposlenima koji su izloženi karcinogenima ili mutagenima, hemijskim materijama i azbestu, kao i o zdravstvenom stanju i izloženosti;
- 6) izveštaju o primeni mera za bezbednost i zdravlje na radu za delatnosti iz Zakona;
- 7) izvršenim pregledima i proverama opreme za rad i pregledima i ispitivanjima električnih i gromobranskih instalacija;
- 8) izvršenim ispitivanjima uslova radne sredine;
- 9) izdatoj ličnoj zaštitnoj opremi.

Član 81.

Fakultet je dužan da evidenciju o zaposlenima obučenim za bezbedan i zdrav rad u skladu sa Zakonom ili njenu kopiju drži u sedištu ili drugoj poslovnoj prostoriji Fakulteta ili na drugom mestu, u zavisnosti od toga gde zaposleni radi.

Evidencije Fakultet može voditi u elektronskom obliku, osim evidencije o zaposlenima obučenim za bezbedan i zdrav rad i pravilno korišćenje lične zaštitne opreme.

Način vođenja i rokove čuvanja evidencija Fakultet će obezbediti u skladu sa odgovarajućim podzakonskim propisom.

14 NAČIN I PRUŽANJE PRVE POMOĆI U SLUČAJU POVREDE NA RADU ILI OBOLJENJA

Član 82.

Fakultet je dužan da obezbedi pružanje prve pomoći, kao i da osposobi odgovarajući broj zaposlenih za pružanje prve pomoći, spasavanje i evakuaciju u slučaju opasnosti, na način prilagođen prirodi delatnosti.

Za pružanje prve pomoći osposobljava se tehničko, nadzorno i ostalo stručno osoblje, kao i najmanje 2% od ukupnog broja zaposlenih koji rade u jednoj radnoj grupi, smeni, radnoj jedinici za osnovno ili napredno osposobljavanje za pružanje prve pomoći u zavisnosti od procenjenih rizika na radnom mestu.

Član 83.

Fakultet je dužan da za slučaj povrede ili iznenadne bolesti zaposlenog, obezbedi pružanje prve pomoći, da izvrši evakuaciju zaposlenih, organizuje balogovremene kontakte sa odgovarajućim službama, pre svega hitne pomoći i spasavanja na lokaciji gde se obavljaju poslovi.

Pozivanje hitne pomoći ne sme izazvati nikakvo odlaganje u neposrednom i brzom pružanju prve pomoći.

Procedure prijave povrede na radu

Član 84.

Zaposleni je obavezan da odmah a najkasnije u roku od 24 časa obavesti neposrednog rukovodioca i savetnika odnosno saradnika za bezbednost i zdravlje na radu da je došlo do povrede na radu. Povređenom i naglo obolelim licima na radu, obezbeđuje se brzo pružanje prve pomoći na licu mesta, a u skladu sa postojećim metodama pružanja prve pomoći.

Izveštaj o povredi na radu i profesionalnoj bolesti koji se dogode na radnom mestu, Fakultet je dužan da dostavi zaposlenom koji je pretrpeo povredu, odnosno kod koga je utvrđena profesionalna bolest, organizaciji nadležnoj za zdravstveno osiguranje i Upravi za bezbednost i zdravlje na radu (u daljem tekstu: Uprava).

Izveštaj o povredi na radu se podnosi u pisanom obliku do uspostavljanja Registra povreda na radu u elektronskom obliku.

Izveštaj o povredi na radu, profesionalnom oboljenju i oboljenju u vezi sa radom koji se dogode na radnom mestu (u daljem tekstu: izveštaj) u pisanom obliku do uspostavljanja Registra povreda na radu u elektronskom obliku, popunjava se u 5 (pet) primeraka.

Izveštaj u pisanom obliku do uspostavljanja Registra povreda na radu u elektronskom obliku popunjava Fakultet i/ili savetnik/saradnik za bezbednost i zdravlje na radu tako što odmah, a najkasnije u roku od 24 časa od časa saznanja da je došlo do povrede na radu, profesionalnog oboljenja ili oboljenja u vezi sa radom, u odgovarajući obrazac neposredno upisuje sve podatke propisane Zakonom i odgovarajućim podzakonskim propisima. ovim pravilnikom.

Nakon što upiše sve propisane podatke, Fakultet i/ili savetnik/saradnik za bezbednost bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od časa upisa podataka, svih pet primeraka izveštaja dostavlja zdravstvenoj ustanovi i kod lekara u kojoj je izvršen prvi pregled povređenog, utvrđeno profesionalno oboljenje ili oboljenje u vezi sa radom, radi unošenja u sadržinu izveštaja nalaza i mišljenja lekara, odnosno zdravstvene ustanove.

Lekar koji je pregledao povređenog, odnosno zdravstvena ustanova koja je utvrdila profesionalno oboljenje ili oboljenje u vezi sa radom upisuje u izveštaj nalaz i mišljenje u roku od dva dana od dana njegovog prijema i popunjeni izveštaj dostavlja Fakultetu bez odlaganja, a najkasnije narednog dana.

Izveštaj u koji su upisani svi propisani podaci, izjave povređenog, očevica i neposrednog rukovodioca, zatim nalaz i mišljenje lekara odnosno zdravstvene ustanove, Fakultet i/ili savetnik/saradnik za bezbednost, do uspostavljanja Registra povreda na radu u elektronskom obliku, u roku od dva dana od dana prijema popunjenog izveštaja, dostavlja filijali Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje kod koje povređeni, oboleli od profesionalnog oboljenja ili oboleli ostvaruje prava utvrđena propisima o zdravstvenom osiguranju.

Filijala Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje, do uspostavljanja Registra povreda na radu u elektronskom obliku, overava svih pet primeraka izveštaja, od kojih zadržava dva primerka izveštaja za svoje potrebe, a ostale primerke vraća Fakultetu.

Fakultet, do uspostavljanja Registra povreda na radu u elektronskom obliku, jedan primerak overenog izveštaja zadržava za svoje potrebe, jedan primerak izveštaja dostavlja zaposlenom i jedan primerak izveštaja preko pisarnice Uprave, dostavlja organizaciji nadležnoj za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Član 85.

Povređenom ili naglo obolelom licu na radu mora se odmah pružiti prva pomoć na najbližem mestu, na kome se ona može pružiti da ne bi nastupile teže posledice usled odlaganja.

Fakultet određuje da svako zaposleno lice bude upoznato na kom mestu može potražiti i kom licu se može obratiti za pružanje prve pomoći u slučaju povrede ili iznenadnog oboljenja.

Prvu pomoć povređenom odnosno naglo obolelom radniku, na Fakultetu pružaju za to osposobljena lica za pružanje prve pomoći sa uverenjem.

Član 86.

Sredstva i oprema za pružanje prve pomoći moraju da se nalaze i da budu dostupna na svim mestima gde uslovi rada to zahtevaju i obeležena u skladu sa propisima.

Fakultet je dužan da obezbedi zidni ormarić ili prenosivu torbu za pružanje prve pomoći u radnim prostorijama.

Jedan ormarić ili prenosiva torba za pružanje prve pomoći dovoljni su do 20 zaposlenih, od 20 do 100 zaposlenih i dalje na svakih 100 zaposlenih, još po jedan ormarić ili prenosiva torba.

U zidnom ormariću ili prenosivoj torbi za pružanje prve pomoći moraju se nalaziti samo sredstva i oprema koja su za to namenjena, a naročito:

- 1) sterilna kompresna od gaze – pojedinačno pakovanje 10 h 10 cm (5 kom.);
- 2) sterilna gaza po 1/4 m – pojedinačno pakovanje 80 h 25 cm (5 kom.);
- 3) sterilna gaza po 1/2 m – pojedinačno pakovanje 80 h 50 cm (5 kom.);
- 4) sterilna gaza po 1 m – pojedinačno pakovanje 80 h 100 cm (5 kom.);
- 5) kaliko zavoj 10 cm h 5 m (5 kom.);
- 6) kaliko zavoj 8 cm h 5 m (5 kom.);
- 7) lepljivi flaster na koturu 2,5 cm h 5 m (2 kom.);
- 8) lepljivi flaster sa jastučićem (1 kutija);
- 9) trougla marama veličine 100 h 100 h 140 cm (5 kom.);
- 10) igla sigurnica (5 kom.);
- 11) makaze sa zaobljenim vrhom (1 kom.);
- 12) rukavice za jednokratnu upotrebu, par (5 kom.);
- 13) pamučna vata, 100 g (2 kom.);
- 14) nejodno antiseptičko sredstvo za kožu, 100 ml (1 kom.);
- 15) specifikacija sadržaja (1 kom.).

Pored sredstava i opreme u zidnom ormariću ili prenosivoj torbi mora se nalaziti i Uputstvo i postupci za pružanje prve pomoći, a isti moraju biti istaknuti u prostorijama Fakulteta na vidnom i lako uočljivom mestu.

Član 87.

Zidni ormarić mora da bude smešten na lako dostupnom mestu, kome je pristup poznat i omogućen svakom zaposlenom. Na spoljašnjoj strani ormarića mora da se nalazi znak crvenog krsta.

Na zidnom ormariću mora da bude označena:

- 1) adresa i broj telefona najbliže službe hitne pomoći i zdravstvene ustanove;
- 2) adresa i broj telefona zdravstvene ustanove koja pruža specifične usluge za pojedine povrede (npr. Centar za trovanja, Centar za opekotine itd.);
- 3) brojevi telefona najbliže policijske stanice i vatrogasne službe;
- 4) brojevi telefona i imena zaposlenih određenih i osposobljenih za pružanje prve pomoći.

15 OBAVEZE PREMA INSPEKCIJI RADA

Član 88.

Fakultet je dužan da odmah, a najkasnije u roku od 24 časa od nastanka, usmeno, u pisanoj formi ili elektronskim putem prijavi nadležnoj inspekciji rada i nadležnom organu za unutrašnje poslove svaku smrtnu, kolektivnu ili tešku povredu na radu, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbednost i zdravlje zaposlenih.

Fakultet je dužan da odmah, a najkasnije u roku od pet radnih dana od dana nastanka, usmeno, u pisanoj formi ili elektronskim putem prijavi nadležnoj inspekciji rada laku povredu na radu zbog koje zaposleni nije sposoban za rad više od tri dana.

Fakultet je dužan da, najkasnije u roku od pet dana od dana dostavljanja mišljenja zdravstvene ustanove koja je utvrdila profesionalnu bolest prijavi nadležnoj inspekciji rada profesionalnu bolest.

Registar povreda na radu (u daljem tekstu: Registar) u elektronskoj formi uspostavlja i vodi Uprava.

Podatke u Registar unosi Fakultet. Fakultet, odnosno ovlašćeno službeno lice Fakulteta koje vrši upis podataka u Registar unosi podatke o Fakultetu, o povređenom, povredi na radu, neposrednom rukovodiocu i očevidcu.

Fakultet je dužan da Upravi elektronskim putem dostavi podatke o ovlašćenom službenom licu koje vrši upis podataka u Registar.

Za tačnost unetih i preuzetih podataka u Registru odgovorni su Fakultet, izabrani lekar i organizacija nadležna za zdravstveno osiguranje.

Član 89.

Fakultet je dužan da, radi vršenja nadzora, omogući inspektoru rada:

- 1) ulazak u objekte i prostorije, u svako doba kada ima zaposlenih na radu;
- 2) odredi najmanje jednog zaposlenog koji će inspektoru pružati potrebne informacije i obaveštenja, davati podatke, akte i dokumentaciju;
- 3) uvid u stabilnost konstrukcije i objekta za kolektivnu bezbednost i zdravlje na radu i pomoćne konstrukcije i objekta, kao i konstrukcije i objekta, koji se privremeno koristi za rad i kretanje zaposlenih;
- 4) uvid u primenjene mere bezbednosti i zdravlja na radu na sredstvima za rad i u radnoj sredini;
- 5) uvid u ličnu zaštitnu opremu;
- 6) uvid u podatke i evidencije o proizvodnji, korišćenju i skladištenju hemijskih materija.

U postupku vršenja nadzora smrtno, teške ili kolektivne povrede na radu inspektora rada i drugog nadležnog organa, u cilju obezbeđivanja dokaza, Fakultet je dužan da zaustavi rad na radnom mestu, odnosno sredstvima za rad na kojima su se one dogodile.

Član 90.

Fakultet je dužan da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke ili nepravilnosti koje su naložene rešenjem inspektora rada i da u roku od 8 (osam) dana od dana isteka roka za otklanjanje utvrđenog nedostatka ili nepravilnosti pismeno obavesti nadležnu inspekciju rada o izvršenju rešenja.

16 SARADNJA SA STRUČNIM (LICENCIRANIM) USTANOVAMA

Član 91.

U cilju unapređenja bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih i obavljanja poslova na izvršenju stručnih ispitivanja i pregleda i provera u svrhu pribavljanja tehničke dokumentacije i stručnih nalaza za sredstva i opremu za rad, električne instalacije niskog napona i gromobransku instalaciju i uslove radne sredine, Fakultet će angažovati ovlašćenu stručnu ustanovu sa licencom za obavljanje poslova pregleda i provera sredstava i opreme za rad, pregleda i ispitivanja električne instalacije niskog napona i gromobranske instalacije i ispitivanja uslova radne sredine.

Potrebna ispitivanja i preglede i provere instalacija i opreme za rad i uslova radne sredine za potrebe Fakulteta, prati i predlaže savetnik odnosno saradnik za bezbednost i zdravlje na radu. O izvršenom pregledu i proveru, odnosno ispitivanju, savetnik odnosno saradnik za bezbednost i zdravlje na radu će voditi potrebne evidencije na predviđenim obrazcima.

17 PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 92.

Ovaj pravilnik se primenjuje na sve zaposlene na Fakultetu koji sa njime mogu biti upoznati, po ličnom zahtevu zaposlenog na uvid, odnosno pri osposobljavanju za bezbedan i zdrav rad pismenim putem.

Član 93.

U slučaju suprotnosti, nedostataka i nejasnoća odredaba ovog Pravilnika u odnosu na važeće propise, u konkretnom slučaju primenjivaće se odredbe Zakona i precizirane mere utvrđene Aktom o proceni rizika.

Član 94.

Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana donošenja i objavljivanja na Fakultetu. Upoznavanje radnika sa sadržajem Pravilnika o bezbednosti i zdravlju na radu se vrši na prigodan i dostupan način u organizaciji.

Član 95.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bezbednosti i zdravlju na radu od 20.9.2016. godine.

Dana: 15.09.2016 godine

M.P.

[Signature]
Технолошко металуршки факултет